

TÌNH HÌNH THỜI TIẾT THỦY VĂN NĂM 1987 ĐỐI VỚI SẢN XUẤT LÚA Ở TỈNH HẬU GIANG

PHÙNG XUÂN SANG

Bài KTTV Hậu Giang

Ở tỉnh Hậu Giang, vụ lúa đông xuân 1986—1987, tình hình thời tiết, thủy văn khá thuận lợi, gieo cấy kịp thời vụ, lúa phát triển tốt. Diện tích, năng suất và sản lượng đều vượt kế hoạch. Nhưng, tiếp đến vụ lúa hè thu và vụ lúa mùa năm 1987, diễn biến thời tiết, thủy văn có nhiều khó khăn trở ngại, đáng kể nhất là nắng hạn, ảnh hưởng nhiều đến sản xuất nông nghiệp.

I. Tình hình mưa

a) Mùa mưa năm 1987 đến muộn một tháng.

Tháng IV và tháng V có một vài ngày mưa, nhưng lượng mưa nhỏ.

— Lượng mưa tháng V ở phần lớn các nơi trong tỉnh chỉ trên dưới 10mm, thiếu hụt so với TBNNCTK (trung bình nhiều năm cùng thời kỳ) 30—45mm.

— Tháng V, phần lớn các nơi chỉ có lượng mưa 40—90mm, thiếu hụt so với TBNNCTK 90—150mm.

Do vậy, hạn đầu vụ lúa hè thu xảy ra gay gắt.

b) Mùa mưa bắt đầu vào đầu tháng VI, có một đợt mưa tương đối khá vào thượng tuần và trung tuần tháng VI, thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp.

c) Từ đầu hạ tuần tháng VI đến đầu trung tuần tháng VIII (gần 2 tháng) là một đợt ít mưa, nắng hạn kéo dài.

Trong khoảng thời gian 1 tháng 20 ngày (21/VI—10/VIII), lượng mưa ở nhiều nơi trong tỉnh chỉ đạt 140—270mm, thiếu hụt so với TBNNCTK 150—300mm.

Đợt nắng hạn này xảy ra gay gắt, gây nhiều thiệt hại cho vụ lúa hè thu và vụ lúa mùa.

Theo báo cáo tổng kết sản xuất nông nghiệp năm 1987 của Sở Nông nghiệp Hậu Giang, do hạn hán kéo dài gần 2 tháng, việc xuống giống (gieo cấy) bị trễ thời vụ. Vụ lúa hè thu kéo dài đến 30/VI mới đạt điểm xuống giống, trong khi đó kế hoạch thời vụ kết thúc vào ngày 15/VI. Thời vụ xuống giống lúa mùa sớm cũng trễ gần một tháng. Hậu quả là không lập được nền hè thu (cấy tiếp lúa mùa trên ruộng hè thu đã thu hoạch) và bỏ hời diện tích 15800ha, mất trắng trên 14000ha. Diện tích phải sa (gieo thẳng) đi, sa lại 32292ha/lượt, với lượng giống mất 4827tấn.

Do hạn hán cộng với những khó khăn, thiếu nước khác như phân bón, thuốc trừ sâu, sức kéo,... vụ lúa hè thu và vụ lúa mùa năm 1987 đều không đạt kế hoạch, cả về diện tích, năng suất, sản lượng.

Vụ lúa hè thu gieo cấy được 120318ha, chỉ đạt 92,55% kế hoạch: năng suất 27,7 tạ/ha, chỉ đạt 72,8% kế hoạch: sản lượng 333280 tấn, chỉ đạt 67,46% kế hoạch.

Vụ lúa mùa gieo cấy được 261774ha, chỉ đạt 93,14% kế hoạch (trong đó lúa mùa cao sản 44422ha, chỉ đạt 34,17% kế hoạch); năng suất 20,42 tạ/ha, chỉ đạt 67,68% kế hoạch: sản lượng 534.578 tấn, chỉ đạt 63,03% kế hoạch.

Do vậy, tổng sản lượng ở Hậu Giang cả năm 1987 (bao gồm vụ đông xuân 1986 - 1987, vụ hè thu và vụ mùa năm 1987) là 1146222 tấn, so với kế hoạch chỉ đạt 71,55%, so với năm 1986 giảm 257129 tấn.

d) Từ giữa tháng VIII đến gần cuối mùa mưa, tình hình mưa tương đối bình thường.

- Tháng IX, đa số các nơi trong tỉnh có lượng mưa 200 - 300mm, xấp xỉ TBNNCTK.

Tháng X, đa số các nơi có lượng mưa 170 - 280mm, chỉ ít hơn TBNNCTK 20 - 30 mm.

Tháng XI, đa số các nơi có lượng mưa 160 - 300mm, nhiều hơn TBNNCTK 40 - 130mm.

e) Mùa mưa năm 1987 kết thúc vào cuối tháng XI, muộn hơn so với trung bình nhiều năm khoảng nửa tháng.

2. Tình hình bão

Năm 1987 là năm ít bão, ở khu vực biển Đông chỉ xuất hiện 7 cơn bão trong đó có 4 cơn ảnh hưởng đến thời tiết và sản xuất nông nghiệp ở Hậu Giang: số 2, số 3, số 6 và số 7.

Cơn bão số 2 và số 3 xảy ra trong tháng VIII, đem lại lượng mưa đáng kể, chủ yếu thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp, sau đợt hạn kéo dài gần 2 tháng nói trên, nhưng cũng có hại đối với trà lúa hè thu trở, tỉ lệ lép cao, làm giảm năng suất.

Cơn bão số 6 và số 7 gây ra mưa nhiều vào giữa và cuối tháng XI, mùa mưa kết thúc muộn, trở ngại cho việc xuống giống vụ lúa đông xuân.

3. Tình hình lũ

Năm 1987 là năm lũ nhỏ.

- Tháng VII tháng VIII, mực nước sông và kênh rạch chịu ảnh hưởng chính của thủy triều, thấp hơn TBNNCTK. Tháng VIII, mực nước cao nhất trên sông Hậu tại Cần Thơ chỉ đạt 1,62m, thấp hơn TBNNCTK 13cm. Do vậy việc lấy nước chống hạn gặp nhiều khó khăn.

- Tháng IX, nước tiếp tục lên. Mực nước cao nhất trên sông Hậu tại Cần Thơ đạt mức 1,82m, tuy cao hơn tháng VIII, nhưng vẫn thấp hơn TBNNCTK 8cm.

- Tháng X, do ảnh hưởng kết hợp của kỳ triều cường, mực nước cao nhất trên sông Hậu tại Cần Thơ đạt mức cao nhất năm 1987 là 1,97m vào ngày 9/X, song vẫn thấp hơn TBNNCTK 3cm.

Tháng XI, mực nước các nơi trong tỉnh tiếp tục xuống. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của các đỉnh triều cường, vụ lúa đông xuân 1987 - 1988 trong toàn tỉnh bị thiệt hại 1759ha, nhưng các địa phương đã kịp thời lấp lại đủ diện tích/.